

ЗАТВЕРДЖЕНО
рішенням наглядової ради
Кредитної спілки «Господар»
протокол №3 від 27 червня 2024 року

**ПРАВИЛА
ПРО НАДАННЯ ФІНАНСОВИХ ПОСЛУГ
КРЕДИТНОЇ СПІЛКИ «ГОСПОДАР»**

с-ще Макарів -2024 рік

1. Загальні положення.

1.1. Правила про надання фінансових послуг кредитної спілки «Господар» (далі - Правила) є внутрішнім документом кредитної спілки «Господар» (далі – кредитна спілка), який встановлює:

- внутрішні правила про надання фінансових послуг;
- порядок взаємодії зі споживачами.

1.2. Відповідно до Законів України «Про кредитні спілки», «Про фінансові послуги та фінансові компанії», «Про запобігання та протидію легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення», «Про споживче кредитування», Постанови Правління Національного банку України (далі – НБУ) від 29.12.2023 року № 199 «Про затвердження Положення про авторизацію надавачів фінансових послуг та умови здійснення ними діяльності з надання фінансових послуг», іншого законодавства України, свого Статуту та Правил, на підставі Стандартної ліцензії на здійснення діяльності кредитної спілки Кредитна спілка «Господар» надає наступні види фінансових послуг:

- 1) надання коштів та банківських металів у кредит;
- 2) залучення коштів та банківських металів, що підлягають поверненню.

Залучення коштів та банківських металів, що підлягають поверненню – фінансова послуга, яка передбачає залучення фінансовою установою грошових коштів та/або банківських металів на підставі письмового договору з клієнтом із зобов'язанням такої фінансової установи щодо наступного повернення таких грошових коштів та/або банківських металів через визначений у договорі строк з виплатою клієнту процентів (або доходу в іншій формі).

Залучення коштів та банківських металів, що підлягають поверненню, здійснюється кредитною спілкою у формі вкладів (депозитів).

Вклад (депозит) - кошти, які розміщені членом кредитної спілки під процент на його рахунку у кредитній спілці на договірних засадах на визначений строк зберігання або без зазначення такого строку і підлягають виплаті такому члену кредитної спілки відповідно до умов договору.

Приєм (залучення) кредитною спілкою від членів кредитної спілки пайових або інших внесків, передбачених статутом кредитної спілки відповідно до Закону України «Про кредитні спілки», не є фінансовою послугою із залучення кредитною спілкою коштів та банківських металів, що підлягають поверненню. Кредитній спілці заборонено залучати кошти від фізичних осіб, у тому числі від членів кредитної спілки, у будь-який спосіб, крім залучення кредитною спілкою від своїх членів пайових або інших внесків, вкладів (депозитів).

Надання коштів та банківських металів у кредит – фінансова послуга, яка передбачає надання кредитною спілкою кредитів своїм членам та іншим кредитним спілкам на підставі кредитного договору або іншого договору, який має всі ознаки кредитного договору, визначені статтею 1054 Цивільного кодексу України.

Кредит - грошові кошти, які надаються кредитною спілкою як надавачем фінансових послуг (кредитодавцем) особі (позичальнику) у користування на поворотній основі на визначений строк із сплатою процентів.

Зважаючи на це кредитна спілка згідно цих Правил надає кредити членам кредитної спілки.

Згідно частини першої статті 14 Закону України «Про кредитні спілки» та Статуту кредитної спілки членами Кредитної спілки «Господар» можуть бути громадяни України, іноземці та особи без громадянства, які об'єднані ознакою членства в кредитній спілці - постійне проживання на території Київської області, міста Києва та Житомирської області..

Не можуть бути членами кредитної спілки фізичні особи, цивільна дієздатність яких обмежена судом, а також особи, які визнані судом недієздатними, особи, які відбувають покарання у вигляді позбавлення волі, або особи, які мають судимість за вчинення кримінальних правопорушень з корисливих мотивів або у сфері господарської діяльності, якщо ця судимість не погашена і не знята у встановленому законом порядку.

Відповідно до Статуту кредитної спілки включення особи до складу членів кредитної спілки та виключення її із складу членів кредитної спілки здійснюються в порядку, визначеному Статутом кредитної спілки.

Набуття членства у кредитній спілці настає з дня повної сплати особою вступного та обов'язкового пайового внесків у порядку, визначеному статутом кредитної спілки. У першу чергу сплачується вступний внесок. У разі якщо вступний та обов'язковий пайовий внески сплачено у різні дні, першим днем членства у кредитній спілці вважається день сплати обов'язкового пайового внеску в повному обсязі.

1.3. При наданні фінансових послуг кредитна спілка здійснює передбачені законодавством процедури щодо фінансового моніторингу по виявленню фінансових операцій, які підлягають

фінансовому моніторингу та інших фінансових операцій, що можуть бути пов'язані з легалізацією (відмиванням) доходів, отриманих незаконним шляхом, спрямованих на фінансування тероризму або фінансування розповсюдження зброї масового знищення.

1.4. Кредитна спілка надає фінансові послуги зазначені у п. 1.2. цих Правил у відповідності до вимог чинного законодавства України. Ці Правила згідно Постанови Правління НБУ від 29.12.2023 року № 199 «Про затвердження Положення про авторизацію надавачів фінансових послуг та умови здійснення ними діяльності з надання фінансових послуг» є внутрішніми правилами про надання фінансових послуг кредитної спілки.

1.5. Перед укладенням з клієнтом кредитної спілки договору про надання фінансової послуги кредитна спілка надає клієнту кредитної спілки інформацію відповідно до частини п'ятої статті 7 Закону України «Про фінансові послуги та фінансові компанії», а також, на його вимогу, інформацію відповідно до частини четвертої статті 7 Закону України «Про фінансові послуги та фінансові компанії» за формами, які містяться у додатках до цих Правил. Про ознайомлення із зазначеною інформацією клієнт зобов'язаний надати кредитній спілці письмове підтвердження, яке складається в 2-х примірниках, по одному для клієнта та кредитної спілки. Розміщення інформації відповідно до частини четвертої статті 7 Закону України «Про фінансові послуги та фінансові компанії» на веб-сайті (веб-сторінці) кредитної спілки та/або посередника (за наявності) вважається належним виконанням вимоги щодо письмової форми надання інформації. Крім того, споживачеві до укладання договору про споживчий кредит надається інформація згідно статті 9 Закону України «Про споживче кредитування», а протягом строку дії договору про споживчий кредит – згідно Статті 11 цього Закону.

1.6. Кредитна спілка здійснює надання фінансових послуг, зазначених у п. 1.2. цих Правил, на підставі відповідних договорів, які повинні містити:

1) назву договору;

2) номер, дату та місце укладення договору;

3) відомості про надавача фінансової послуги: найменування, місцезнаходження, ідентифікаційний код юридичної особи у Єдиному державному реєстрі юридичних осіб, фізичних осіб - підприємців та громадських формувань, відомості про внесення інформації про надавача фінансових послуг до Реєстру;

4) відомості про посередника (за наявності):

а) для юридичної особи - найменування, місцезнаходження, ідентифікаційний код юридичної особи у Єдиному державному реєстрі юридичних осіб, фізичних осіб - підприємців та громадських формувань;

б) для фізичної особи - прізвище, ім'я та по батькові (за наявності), відомості про місце проживання або місце перебування, реєстраційний номер облікової картки платника податків або серія та номер/номер паспорта у формі картки (для фізичних осіб, які через свої релігійні переконання відмовляються від прийняття реєстраційного номера платника податків, повідомили про це відповідний контролюючий орган і мають відмітку в паспорті);

в) для фізичної особи - підприємця - прізвище, ім'я та по батькові (за наявності), відомості про місце проживання або місце перебування, реєстраційний номер облікової картки платника податків або серія та номер/номер паспорта у формі картки (для фізичних осіб, які через свої релігійні переконання відмовляються від прийняття реєстраційного номера платника податків, повідомили про це відповідний контролюючий орган і мають відмітку в паспорті), дата та номер запису в Єдиному державному реєстрі юридичних осіб, фізичних осіб - підприємців та громадських формувань про проведення державної реєстрації;

г) номер та дата укладення договору посередника з надавачем фінансової послуги, на підставі якого такий посередник здійснює свою діяльність (у разі якщо такий договір укладений);

г) відомості про внесення інформації про посередника до Реєстру;

5) відомості про клієнта, який отримує фінансову послугу:

а) для фізичної особи - прізвище, ім'я, по батькові (за наявності), відомості про місце проживання або місце перебування, реєстраційний номер облікової картки платника податків або серія та номер паспорта/номер паспорта у формі картки (для фізичних осіб, які через свої релігійні переконання відмовляються від прийняття реєстраційного номера платника податків, повідомили про це відповідний контролюючий орган і мають відмітку в паспорті);

б) для фізичної особи - підприємця - прізвище, ім'я, по батькові (за наявності), відомості про місце проживання або місце перебування, реєстраційний номер облікової картки платника податків або серія та номер паспорта/номер паспорта у формі картки (для фізичних осіб, які через свої релігійні переконання відмовляються від прийняття реєстраційного номера платника податків, повідомили про це відповідний контролюючий орган і мають відмітку в паспорті);

в) для юридичної особи - найменування, місцезнаходження, ідентифікаційний код в Єдиному державному реєстрі юридичних осіб, фізичних осіб - підприємців та громадських формувань;

б) предмет договору із зазначенням виду фінансової послуги, що надається відповідно до умов договору;

7) розмір фінансового засобу (коштів, банківського металу, фінансового інструменту, боргового зобов'язання та право вимоги боргу, що не віднесені до фінансових інструментів), зазначений у грошовому виразі, строки (термін) його внесення та умови взаєморозрахунків (якщо фінансова послуга передбачає внесення фінансового засобу у визначеному розмірі та/або строки (термін) його внесення);

8) строки (термін), розмір, умови та порядок здійснення оплати за надану фінансову послугу;

9) строк (термін) дії договору;

10) порядок зміни умов і припинення дії договору;

11) необхідність отримання додаткових чи супутніх послуг надавача фінансових послуг та/або третіх осіб, пов'язаних з отриманням фінансової послуги (за наявності);

12) права та обов'язки сторін, відповідальність сторін за невиконання або неналежне виконання умов договору;

13) порядок та умови відмови від договору про надання фінансової послуги (за наявності);

14) контактні дані клієнта та надавача фінансових послуг, а також посередника (за наявності);

15) порядок надання клієнту договору та додатків до нього, якщо договір укладено у формі електронного документа (крім договорів про надання послуг, зазначених у пункті 3 частини першої цієї статті), а також порядок обміну повідомленнями між сторонами.

У договорі про надання фінансової послуги, крім зазначених вище умов можуть зазначатися й інші умови, визначені за домовленістю сторін.

Спеціальними законами можуть встановлюватися особливості укладення та/або виконання договору про надання фінансової послуги.

Інші вимоги до договору про надання фінансової послуги можуть бути передбачені спеціальним законом, зокрема, статтею 12 Закону України «Про споживче кредитування», а якщо такі вимоги не встановлені спеціальним законом - нормативно-правовими актами Регулятора, зокрема, постановою НБУ від 03.11.2021 р. № 113 «Про затвердження Положення про додаткові вимоги до договорів небанківських фінансових установ про надання коштів у позику (споживчий, фінансовий кредит)».

1.7. Положення, що регламентують надання кредитною спілкою фінансових послуг, та договори про надання фінансових послуг повинні відповідати вимогам Закону України «Про фінансові послуги та фінансові компанії», статті 1056¹ Цивільного кодексу України, Закону України «Про споживче кредитування», іншого законодавства України з питань регулювання окремих ринків фінансових послуг.

1.8. Кредитна спілка здійснює особисте інформування фізичних осіб щодо кожного виду фінансових послуг після отримання дозволу на обробку їх персональних даних відповідно до Закону України «Про захист персональних даних».

1.9. Реклама та поширення іншої інформації щодо фінансових послуг, які надаються кредитною спілкою, здійснюється з дотриманням вимог Закону України «Про фінансові послуги та фінансові компанії», Закону України «Про рекламу», іншого законодавства України про рекламу (в частині реклами у сфері фінансових послуг). Згідно Закону України «Про споживче кредитування», якщо в рекламі щодо надання споживчого кредиту зазначається процентна ставка чи будь-які дані, що стосуються загальних витрат за споживчим кредитом, така реклама додатково до вимог, встановлених законодавством про рекламу, повинна містити наступну стандартну інформацію (далі – Стандартна інформація) про:

1) максимальну суму, на яку може бути виданий споживчий кредит;

2) реальну річну процентну ставку;

3) максимальний строк, на який видається споживчий кредит;

4) розмір першого внеску у разі надання кредиту для придбання товарів (послуг) у формі оплати з відстроченням або з розстроченням платежу.

Стандартна інформація, яка надається в письмовому вигляді, наводиться однаковим шрифтом та відображається в основному тексті реклами. Розповсюдження реклами з інформацією про можливість надання споживчого кредиту без документального підтвердження кредитоспроможності споживача (позичальника, надання безпроцентного споживчого кредиту, споживчого кредиту під нуль процентів, іншу аналогічну за змістом та сутністю інформацію забороняється.

1.10. Кредитна спілка також розкриває актуальну та достовірну інформацію про свою діяльність у місці надання послуг клієнтам та/або на власному веб-сайті (веб-сторінці), включаючи його мобільну версію, та у мобільному застосунку (за наявності). Така інформація повинна, зокрема, включати:

1) інформацію про кредитну спілку:

а) найменування, місцезнаходження, контактний номер телефону, адреса електронної пошти кредитної спілки та адреса, за якою приймаються скарги клієнтів;

б) відомості про відокремлені підрозділи, місця надання фінансових послуг;

- в) відомості про склад органів управління;
  - г) відомості про фінансові показники діяльності, структуру власності, іншу інформацію про кредитну спілку, що підлягає оприлюдненню відповідно до закону;
  - г) відомості про державну реєстрацію кредитної спілки;
  - д) інформація про наявність у кредитної спілки права на надання відповідної фінансової послуги та про її включення до Реєстру, що містить відомості про кредитну спілку;
  - е) відомості про порушення провадження у справі про банкрутство, відкриття ліквідаційної процедури, застосування процедури санації до кредитної спілки;
  - є) рішення про ліквідацію/припинення кредитної спілки;
  - ж) контактна інформація НБУ, який здійснює державне регулювання щодо діяльності надавача фінансових послуг, а саме, – Національний банк України, 01601, м. Київ, вул. Інститутська, 9, Тел.: 0 800 505 240, e-mail: nbu@bank.gov.ua;
- 2) перелік послуг та продуктів, що надаються кредитною спілкою, порядок та умови їх надання;
  - 3) вартість, ціну/тарифи, розмір плати (проценти, винагороду) щодо продуктів залежно від виду фінансової послуги (для продуктів, які пропонуються клієнтам, що не є споживачами, така інформація може бути індивідуальною);
  - 4) інформацію про механізми захисту прав споживачів (про можливість та порядок позасудового розгляду скарг споживачів, а також про наявність гарантійних фондів чи компенсаційних схем, що застосовуються відповідно до законодавства України щодо окремих видів фінансових послуг та/або продуктів);
  - 5) найменування (для фізичної особи або фізичної особи - підприємця - прізвище, ім'я, по батькові (за наявності) посередників (за наявності).

Інформація, передбачена підпунктами 2-4 цього пункту, розкривається у мобільному застосунку надавача кредитної (за наявності) щодо тих фінансових послуг та продуктів, що надаються через цей мобільний застосунок.

Кредитна спілка забезпечує доступність інформації, розміщеної на власних веб-сайтах (веб-сторінках) відповідно до цієї частини, не менше ніж за останні три роки.

1.11. Строки та порядок зберігання інформації про надання фінансових послуг

1.11.1. Договори про надання фінансових послуг підлягають зберіганню не менше ніж п'ять років після виконання всіх зобов'язань за ними, якщо інше не встановлено законодавством.

1.11.2. Інша інформація про надання фінансових послуг зберігається із дотриманням строків, встановлених внутрішніми документами кредитної спілки, які регулюють організацію діловодства та архівного зберігання документів у кредитній спілці.

1.11.3. Договори про надання фінансових послуг та інша інформація зберігаються у порядку, встановленому внутрішніми документами кредитної спілки, які регулюють організацію діловодства та архівного зберігання документів у кредитній спілці.

2. Залучення вкладів (депозитів) членів кредитної спілки

2.1. Загальні питання здійснення діяльності із залучення вкладів (депозитів) членів кредитної спілки

2.1.1. У цих Правилах терміни щодо залучення вкладів (депозитів) членів кредитної спілки застосовуються в такому значенні:

Вклад (депозит) – кошти, які розміщені членом кредитної спілки під процент на його рахунку у кредитній спілці на договірних засадах на визначений строк зберігання або без зазначення такого строку і підлягають виплаті такому члену кредитної спілки відповідно до умов договору;

Операції кредитної спілки з вкладами (депозитами) членів кредитної спілки – операції, які здійснюються із вкладами (депозитами) та включають залучення та виплату грошових коштів, нарахування та виплату процентів за такими вкладами (депозитами), що підлягають обов'язковій фіксації в комплексній інформаційній системі кредитної спілки;

Строковий вклад (депозит) – грошові кошти, унесені до кредитної спілки її членом на договірних умовах на визначений строк та під процент із зобов'язанням їх повернення зі впливом встановленого договором строку.

Інші поняття, які вживаються в цих Правилах щодо здійснення депозитних операцій кредитної спілки, застосовуються у значеннях згідно із законодавством України, що регулює діяльність кредитних спілок.

2.1.2. Вклади (депозити), а також, нарахована на такі вклади (депозити) плата (проценти) належать членам кредитної спілки на праві приватної власності.

2.1.3. Вклади (депозити), а також, нарахована на такі вклади (депозити) плата (проценти) обліковуються окремо та належать до зобов'язань кредитної спілки.

2.1.4. Кожний член кредитної спілки має право одержати належні йому вклади (депозити), а також, нараховану на такі вклади (депозити) плату (проценти) в порядку та строки, які визначені укладеними з членом кредитної спілки договорами.

2.1.5. Перед укладенням договору про залучення вкладу (депозиту) члена кредитної спілки кредитна спілка безоплатно у письмовій формі (у паперовому вигляді або у вигляді електронного документа, створеного згідно з вимогами, визначеними Законом України „Про електронні документи та електронний документообіг”, а також з урахуванням особливостей, передбачених Законом України „Про електронну комерцію”) за спеціальною формою (Інформація, яка надається споживачу перед укладенням договору про залучення вкладу (депозиту)), встановленою у Додатку 2 до цих Правил, надає споживачу інформацію в обсязі визначеному законодавством та цими Правилами. Про ознайомлення із зазначеною інформацією споживач зобов'язаний надати кредитній спілці письмове підтвердження. Документ за спеціальною формою, встановленою в Додатку 2 до цих Правил, складається в 2-х примірниках, по одному для споживача та кредитної спілки.

2.2. Умови залучення вкладів (депозитів) членів кредитної спілки

2.2.1. Кредитна спілка залучає наступні види вкладів (депозитів).

1) строковий вклад (депозит).

2.2.2. В кредитній спілці встановлюються наступні особливості здійснення депозитних операцій, включаючи:

2.2.2.1. щодо мінімального та максимального строків дії договорів за окремими видами вкладів (депозитів), які є строковими, на строк:

- 1) від 1 до 3 місяців (включно);
- 2) від 3 до 12 місяців (включно);
- 3) від 12 до 24 місяців (включно).

2.2.2.2. щодо мінімального та максимального розміру вкладень за окремими видами вкладів (депозитів):

1) від 500,00 (п'ятсот) гривень 00 коп. до 150000,00 (сто п'ятдесят тисяч) гривень 00 коп. для будь-якого виду вкладу (депозиту), за умови дотримання вимоги про те, що на початок кожного робочого дня зобов'язання кредитної спілки перед одним своїм членом не повинні бути більше 10 відсотків від загальних зобов'язань кредитної спілки.

2.2.2.3. щодо способу виплати процентів:

- 1) з виплатою процентів щомісячно;
- 2) з виплатою процентів в кінці дії договору.

2.2.2.4. щодо режиму довнесення суми вкладу (депозиту) протягом дії договору:

- 1) з правом довнесення частини суми вкладу (депозиту);
- 2) без права довнесення частини суми вкладу (депозиту).

2.2.2.5. щодо режиму зняття частини суми вкладу (депозиту) протягом дії договору:

- 1) без права зняття частини або всієї суми вкладу (депозиту).

2.2.2.6. щодо можливості застосування в договорах про залучення вкладів (депозитів) змінних процентів:

1) У разі повернення строкового вкладу (депозиту) до закінчення строку його дії у випадках, коли це передбачено умовами договору про залучення вкладу (депозиту), кредитна спілка здійснює перерахунок суми нарахованих процентів на такі вклади (депозити) за процентною ставкою 1 (один) процент річних, якщо фактичний строк користування Вкладом становить до 1 місяця (включно), та 4 (чотири) проценти річних, якщо фактичний строк користування Внеском становить більше 1 місяця.

2) Якщо член кредитної спілки не вимагає повернення суми строкового вкладу (депозиту) у зв'язку із закінченням строку, встановленого договором про залучення вкладу (депозиту), то після настання визначеного договором про залучення вкладу (депозиту) строку, такий договір вважається припиненим і проценти на такий строковий вклад (депозит) не нараховуються і не виплачуються.

4) Встановлений договором розмір процентів на строковий вклад (депозит) не може бути односторонньо зменшений кредитною спілкою, якщо інше не встановлено законом.

5) В разі зміни кон'юнктури ринку грошових ресурсів, зміни законодавства, що регулює відносини кредитної спілки та члена кредитної спілки, прийняття компетентними державними органами актів чи рішень, що так чи інакше впливають на виконання кредитною спілкою умов договорів залучення вкладів (депозитів), кредитна спілка може ініціювати зміну процентної ставки встановленої договором залучення вкладу (депозиту).

В такому випадку:

- щодо договору залучення строкового вкладу (депозиту) кредитна спілка надсилає члену кредитної спілки, з яким укладено відповідний договір, письмову пропозицію із зазначенням запропонованої зміни процентної ставки рекомендованим листом з повідомленням про вручення. Такий спосіб надсилання повідомлення повинен бути погоджений клієнтом у договорі про вклад (депозит). Якщо член кредитної спілки, з яким укладено договір про залучення строкового вкладу (депозиту), погоджується із запропонованими змінами, він зобов'язаний повідомити про це кредитну спілку та підписати додатковий договір до діючого договору залучення строкового вкладу (депозиту) протягом 10 робочих днів з моменту одержання відповідного листа. Зазначені зміни набирають чинності з моменту підписання такого додаткового договору. Якщо член кредитної спілки, з яким укладено договір про залучення строкового вкладу (депозиту) протягом 10 робочих днів з моменту одержання листа не підписав відповідний додатковий договір, пропозиція вважається не прийнятою. В такому випадку на 11 робочий день після одержання членом кредитної спілки вищезазначеного листа договір про залучення строкового вкладу (депозиту) розривається і члену кредитної спілки повертається внесений ним вклад (депозит) та сплачуються належні проценти, виходячи з процентної ставки, вказаної в такому договорі за фактичний строк користування строковим вкладом (депозитом).

Кредитна спілка самостійно визначає розмір процентів (плати), які нараховуються на вклади (депозити). Визначення розміру процентної ставки, яка нараховується для окремих видів вкладів (депозитів) зазначених в п. 2.2.1. цих Правил, відбувається з урахуванням особливостей, встановлених в п. 2.2.2. цих Правил, та за наступними критеріями – строку дії договору, способу виплати процентів, виходячи з потреб членства, ринкових тенденцій та попереднього досвіду залучення вкладів (депозитів) за умови, що обсяги процентних витрат залишатимуться на рівні, який забезпечує беззбиткову діяльність кредитної спілки.

Розмір плати (процентів) затверджується рішенням наглядової ради кредитної спілки.

2.3. Договірне регулювання операцій кредитної спілки з вкладами (депозитами). Порядок залучення та повернення кредитною спілкою вкладів (депозитів), порядок нарахування та сплати процентів за договорами про залучення вкладів (депозитів).

2.3.1. Договір про залучення вкладу (депозиту) укладається на умовах повернення вкладу (депозиту) зі впливом встановленого договором строку (строковий вклад (депозит)).

У договорі про залучення вкладу (депозиту) повинні міститись права та зобов'язання сторін договору відповідно до вимог Цивільного кодексу України, статті 9 Закону України «Про фінансові послуги та фінансові компанії», п. 1.6. цих Правил. Договір має бути підписаний сторонами договору або уповноваженими ними особами.

Договір про залучення вкладу (депозиту) окрім вимог, визначених п. 1.6. цих Правил повинен містити порядок нарахування та виплати процентів (методи нарахування процентів, періодичність виплати процентів та форму розрахунку тощо), у тому числі при достроковому розірванні договору.

Сума вкладу (депозиту), строки дії договору залучення вкладу (депозиту), умови залучення та повернення вкладу (депозиту), а також нараховані на такі вклади (депозити) проценти (плата) визначаються між кредитною спілкою та членом кредитної спілки на договірних умовах.

Договір про залучення вкладу (депозиту) укладається в письмовій формі.

Примірні договори про залучення вкладів (депозитів) затверджуються рішенням наглядової ради кредитної спілки.

2.3.3 Кредитна спілка забезпечує прийом вкладів (депозитів), проведення з цього приводу розрахунків, консультацій та надання необхідної інформації протягом часу, визначеного внутрішнім розпорядком.

Підтвердженням залучення вкладів (депозитів) є укладені в письмовій формі договори, первинні бухгалтерські документи, оформлені згідно вимог законодавства України, та належним чином зафіксована в комплексній інформаційній системі кредитної спілки інформація про операції кредитної спілки з вкладами (депозитами).

Перший примірник договору про залучення вкладу (депозиту) зберігається в кредитній спілці. Другий примірник договору про залучення вкладу (депозиту) кредитна спілка зобов'язана надати члену кредитної спілки (або уповноваженій ним особі), який його підписав.

2.3.4. Кредитна спілка веде облік вкладів (депозитів) з урахуванням строків, виплати процентів, визначених у договорах про залучення вкладів (депозитів), за такими видами договорів про залучення вкладу (депозиту):

1) договір про залучення строкового вкладу (депозиту);

2.3.5. У разі наявності вкладу (депозиту) при отриманні кредиту кредитна спілка може прийняти такий вклад (депозит) для забезпечення виконання зобов'язань за кредитним договором та не повертати його в сумі невиконаних зобов'язань членом кредитної спілки, якщо це передбачено кредитним договором або договором залучення вкладу (депозиту) та договором застави майнових прав, який укладається між кредитною спілкою та членом кредитної спілки – власником вкладу (депозиту).

2.3.6. Нарахування процентів визначається умовами договору про залучення вкладу (депозиту). Кредитна спілка здійснює нарахування плати (процентів) на вклади (депозити) на підставі відповідних договорів з дотриманням вимог Міжнародних стандартів фінансової звітності (далі – МСФЗ) в останній день кожного місяця та в день, визначений умовами укладеного з членом кредитної спілки договору. Нарахування процентів за договором про залучення вкладу (депозиту) відбувається відповідно до порядку, встановленого договором, а саме: за фактичну кількість днів користування кредитною спілкою сумою вкладу (депозиту) і починається з наступного дня після отримання кредитною спілкою суми вкладу (депозиту), а припиняється в день, визначений умовами укладеного з членом кредитної спілки договору. Для цілей розрахунку процентів закладами (депозитами) використовується календарний рік.

2.3.7. Кредитна спілка

1) повертає вклади (депозити) та сплачує нараховані проценти у строки, що визначені умовами договору про залучення вкладу (депозиту) між вкладником і кредитною спілкою.

2) за договором про залучення строкового вкладу (депозиту) зобов'язана видати вклад (депозит) та нараховані проценти за цим вкладом (депозитом) із впливом строку, визначеного у договорі про залучення строкового вкладу (депозиту).

3) здійснює повернення вкладникові строкового вкладу (депозиту) та нарахованих процентів за цим вкладом (депозитом) до закінчення строку його дії виключно у випадках, коли це передбачено умовами договору про залучення строкового вкладу (депозиту), за рішенням суду, а також у разі реорганізації або ліквідації кредитної спілки.

2.3.8. У разі отримання кредитною спілкою письмової вимоги члена кредитної спілки про повернення вкладу (депозиту) або його частини кредитна спілка зобов'язана:

1) прийняти письмову вимогу шляхом проставлення на ній: дати отримання, підпису уповноваженої особи, прізвища, імені та по батькові уповноваженої особи і відбитка печатки кредитної спілки (за наявності);

2) зареєструвати письмову вимогу члена кредитної спілки з дотриманням наступних вимог³:

- всі документи, що надходять до спілки приймаються до обробки централізовано особою, відповідальною за ведення діловодства. Первинна обробка документів включає перевірку правильності доставки, адресування, оформлення і цілісності упаковки, її розкриття, перевірку наявності вкладень та їх відповідність опису;

- неправильно оформлені (не підписані, незасвідчені), пошкоджені або надіслані не за адресою документи повертаються відправнику або пересилаються адресатові;

- усі пропозиції, заяви і скарги громадян (членів кредитної спілки), що надійшли, повинні прийматися централізовано особою, відповідальною за ведення діловодства, та реєструватися в день їх надходження в журналі вхідної кореспонденції. Конверти (вирізки з них) зберігаються разом з пропозицією, заявою, скаргою;

- всі документи, що надійшли до кредитної спілки, підлягають обов'язковому попередньому розгляду. Попередній розгляд документів здійснюється особою, відповідальною за ведення діловодства;

- реєстрація документів проводиться з метою забезпечення їхнього обліку, контролю за виконанням і оперативним використанням наявної в документах інформації;

- реєстрації підлягають документи, що потребують обліку, виконання і використання з довідковою метою (розпорядчі, планові, звітні, обліково-статистичні, бухгалтерські, фінансові тощо), як ті, що створюються і використовуються в спілці, так і ті, що надходять від інших установ і громадян;

- основним принципом реєстрації документів є однократність;

- реєстрація документа здійснюється шляхом присвоєння йому єдиного реєстраційного номера (порядкового номера надходження протягом календарного року) та внесення запису в журнал вхідної кореспонденції. Додатки до документів окремо не реєструються.

3) виконати вимогу відповідно до умов договору про залучення вкладу (депозиту).

У разі неможливості виконання кредитною спілкою вимоги члена кредитної спілки про повернення вкладу (депозиту) або його частини, кредитна спілка зобов'язана видати вкладникові письмове повідомлення про невиконання (неналежне виконання) цієї вимоги із зазначенням: причини, дати видачі повідомлення, підпису уповноваженої особи, прізвища, імені та по батькові уповноваженої особи і проставленням відбитка печатки кредитної спілки (за наявності).

2.3.9. Кредитна спілка виплачує вкладникові проценти на суму вкладу (депозиту) в розмірі, який встановлюється в договорі про залучення вкладу (депозиту). Проценти на вклад (депозит) виплачуються члену кредитної спілки на вимогу відповідно до умов договору про залучення вкладу (депозиту).

2.3.10. Кредитна спілка оприлюднює умови укладення договорів про залучення вкладів (депозитів) шляхом розміщення правил про фінансові послуги та договорів про залучення вкладів (депозитів) у місці надання послуг клієнтам та/або на власному веб-сайті.

3. Надання кредитів членам кредитної спілки

3.1. Загальні питання здійснення діяльності з надання кредитів членам кредитної спілки

Кредитом наданим члену кредитної спілки є грошові кошти надані кредитною спілкою члену кредитної спілки – позичальникові під процент, у розмірі та на умовах, встановлених кредитним договором з дотриманням вимоги повернення коштів та сплати процентів у визначені кредитним договором строки.

Споживчий кредит – грошові кошти, що надаються члену кредитної спілки – споживачу (позичальникові) на придбання товарів (робіт, послуг) для задоволення потреб, не пов'язаних з підприємницькою, незалежною професійною діяльністю або виконанням обов'язків найманого працівника.

3.2. Умови надання кредитів членам кредитної спілки.

3.2.1. Кредитна спілка надає членам кредитної спілки наступні види кредитів

3.2.1.1. За строком:

кредити зі строком до 3 місяців включно;

кредити зі строком від 3 до 12 місяців включно;

кредити зі строком понад 12 місяців.

3.2.1.2. За цільовим призначенням:

1) споживчі кредити надані кредитною спілкою:

- купівля побутової техніки, аудіотехніки, фотоапаратури та обладнання для оброблення інформації (для фізичних осіб та фізичних осіб-підприємців);

- купівля транспортних засобів - мотоцикли, мотоколяски, скутери;

- купівля транспортних засобів - легкові автомобілі;

- купівля транспортних засобів, крім легкових автомобілів, мотоциклів, мотоколясок, скутерів;

- освіта (для фізичних осіб та фізичних осіб-підприємців);

- інші види індивідуального споживання (у тому числі невизначені);

- придбання, будівництво та реконструкцію іншої нерухомості (крім земельних ділянок);

- ремонт нерухомого майна;

- ведення особистого селянського господарства.

Надалі в цих Правилах, якщо не зазначено інше, використовуються терміни:

«особисте селянське господарство» вживається у значенні, наведеному в Законі України «Про особисте селянське господарство», а саме: «особисте селянське господарство – господарська діяльність, яка проводиться без створення юридичної особи фізичною особою індивідуально або особами, які перебувають у сімейних чи родинних відносинах і спільно проживають, з метою задоволення особистих потреб шляхом виробництва, переробки і споживання сільськогосподарської продукції, реалізації її надлишків та надання послуг з використанням майна особистого селянського господарства, у тому числі й у сфері сільського зеленого туризму»;

«споживчий кредит (кредит) – грошові кошти, що надаються споживачу (позичальникові) на придбання товарів (робіт, послуг) для задоволення потреб, не пов'язаних з підприємницькою, незалежною професійною діяльністю або виконанням обов'язків найманого працівника»;

«договір про споживчий кредит», «загальна вартість кредиту для споживача», «загальний розмір споживчого кредиту», «загальні витрати за споживчим кредитом», «кредитний посередник», «реальна річна процентна ставка», «денна процентна ставка», «споживче кредитування», вживаються у значенні, наведеному в Законі України «Про споживче кредитування».

При цьому, відносини, які виникають між кредитною спілкою, як кредитором, кредитними посередниками (за наявності), новими кредиторами (за наявності) та колекторськими компаніями (за наявності) та членами кредитної спілки – споживачами (позичальниками) під час надання кредитів на ведення особистих селянських господарств, кредитів на придбання, будівництво, ремонт та реконструкцію нерухомого майна та споживчих кредитів регулюються Законом України «Про споживче кредитування».

Закон України «Про споживче кредитування» не поширюється на комерційні кредити та кредити надані на ведення фермерських господарств.

3.2.1.3. За порядком видачі (типом кредиту):

1) кредит видається однією сумою;

3.2.1.4. За типом процентної ставки:

1) фіксована;

3.2.1.5. За режимами сплати процентів і основної суми кредиту:

1) кредит з періодичною сплатою процентів і сплатою основної суми кредиту в кінці строку дії кредитного договору;

2) кредит з періодичною сплатою процентів і періодичною сплатою рівних часток основної суми кредиту, які розраховуються шляхом ділення загальної суми наданого кредиту на кількість періодів користування кредитом. При цьому, нарахування і сплата процентів проводиться на залишок заборгованості за кредитом;

3.2.1.6. За видами забезпечення виконання зобов'язань за кредитними договорами:

1) застава;

2) порука;

3) неустойка (штраф, пеня);

4) інші види забезпечення не заборонені законодавством.

Умови договорів поруки мають відповідати вимогам чинного законодавства, зокрема, статті 523, 553-559 Цивільного кодексу України.

Умови договорів застави мають відповідати вимогам чинного законодавства, зокрема, статті 523, 572-593 Цивільного кодексу України.

Поручителем та /або заставодавцем може бути цивільно-правоздатна і дієздатна особа.

Кожен із названих видів забезпечення може використовуватися як окремо, так й декілька одночасно.

3.2.1.7. За способом надання кредиту:

1) готівковим шляхом;

2) безготівковим шляхом.

Виходячи із зазначених вище критеріїв кредитна спілка надає кредити членам кредитної спілки за видами, встановленими окремим рішенням наглядової ради.

3.2.2. Рішенням наглядової ради з дотриманням обмежень визначених законодавством можуть встановлюватися максимальна/мінімальна можлива сума кредитів, що надаються членам кредитної спілки.

3.2.3. Визначення розміру процентної ставки, яка встановлюється для окремих видів кредитів, визначених п.п. 3.2.1. цих Правил, відбувається за наступними критеріями – виходячи з потреб членства, ринкових тенденцій, кредитного ризику (рівня ризику кредиту), наданого забезпечення, попиту і пропозицій, які склалися на кредитному ринку, строку користування кредитом, розміру облікової ставки НБУ та попереднього досвіду надання кредитів членам кредитної спілки за умови збереження доходності на рівні, який забезпечує безбиткову діяльність кредитної спілки.

За типом процентна ставка за кредитом є фіксованою.

3.2.3.1. Фіксована процентна ставка є незмінною протягом усього строку кредитного договору. Встановлений договором розмір фіксованої процентної ставки не може бути збільшено кредитною спілкою в односторонньому порядку. Умова договору щодо права кредитної спілки змінювати розмір фіксованої процентної ставки в односторонньому порядку є нікчемною.

Розмір фіксованої процентної ставки для окремих видів кредитів встановлюється наглядовою радою кредитної спілки.

3.2.3.2. При споживчому кредитуванні обчислюється реальна річна процентна ставка і денна процентна ставка.

3.2.3.2.1. Для цілей обчислення реальної річної процентної ставки визначаються загальні витрати за споживчим кредитом та загальна вартість кредиту для споживача (далі - загальна вартість кредиту) у

грошовому виразі згідно «Правил розрахунку небанківськими фінансовими установами України загальної вартості кредиту для споживача та реальної річної процентної ставки за договором про споживчий кредит» затверджених Постановою Правління Національного банку України № 16 від 11.02.2021 року (далі – Постанова № 16) за такою формулою:

$$ЗВК = ЗРК + ЗВСК,$$

де ЗВК - загальна вартість кредиту;

ЗРК - загальний розмір кредиту, тобто сума коштів, які надані та/або можуть бути надані споживачу за договором про споживчий кредит;

ЗВСК - загальні витрати за споживчим кредитом, тобто витрати споживача, пов'язані з отриманням, обслуговуванням та поверненням кредиту, уключаючи проценти за користування кредитом, комісії та інші обов'язкові платежі за додаткові та/або супутні послуги кредитодавця, пов'язані з наданням, обслуговуванням і поверненням кредиту (уключаючи комісії за обслуговування кредитної заборгованості, юридичне оформлення та інші платежі), кредитного посередника (за наявності) та третіх осіб [комісії за розрахунково-касове обслуговування банку, у якому відкритий рахунок кредитодавця (під час зарахування коштів у рахунок погашення споживчого кредиту), страхові та податкові платежі, збори на обов'язкове державне пенсійне страхування, біржові збори, платежі за послуги державних реєстраторів, нотаріусів та інших осіб, а також інші обов'язкові платежі], які сплачуються споживачем згідно з вимогами законодавства України та/або умовами договору про споживчий кредит (крім платежів, що згідно із законодавством України не включаються до загальних витрат за споживчим кредитом).

АБО

ЗВСК - загальні витрати за споживчим кредитом, тобто витрати споживача, пов'язані з отриманням, обслуговуванням та поверненням кредиту, уключаючи проценти за користування кредитом.

Комісії та інші обов'язкові платежі за додаткові та/або супутні послуги, пов'язані з наданням, обслуговуванням і поверненням кредиту (уключаючи комісії за обслуговування кредитної заборгованості, юридичне оформлення та інші платежі), кредитного посередника та третіх осіб [комісії за розрахунково-касове обслуговування банку, у якому відкритий рахунок кредитної спілки (під час зарахування коштів у рахунок погашення споживчого кредиту), страхові та податкові платежі, збори на обов'язкове державне пенсійне страхування, біржові збори, платежі за послуги державних реєстраторів, нотаріусів та інших осіб, а також інші обов'язкові платежі], до ЗВСК не включаються внаслідок їх відсутності.

До загальних витрат за споживчим кредитом не включаються:

- платежі, що підлягають сплаті членом кредитної спілки – споживачем (позичальником) у разі невиконання його обов'язків, передбачених договором про споживчий кредит;
- платежі з оплати товарів (робіт, послуг), які член кредитної спілки – споживач (позичальник) зобов'язаний здійснити незалежно від того, чи правочин укладено з оплатою за рахунок власних коштів споживача чи за рахунок споживчого кредиту.

У договорі про споживчий кредит на дату укладення договору про споживчий кредит зазначаються орієнтовна реальна річна процентна ставка та орієнтовна загальна вартість кредиту для споживача.

3.2.3.2.2. Реальна річна процентна ставка дорівнює загальним витратам за споживчим кредитом, вираженим у процентах річних від загального розміру виданого споживчого кредиту.

Розмір реальної річної процентної ставки не залежить від способу надання кредиту. Обчислення реальної річної процентної ставки базується на припущенні, що договір про споживчий кредит залишається дійсним протягом погодженого строку та що кредитна спілка як кредитодавець і член кредитної спілки – позичальник як споживач виконують свої обов'язки на умовах та у строки, визначені в договорі про споживчий кредит.

Реальна річна процентна ставка обчислюється відповідно до вимог Постанови № 16, а саме:

Реальна річна процентна ставка за договором про споживчий кредит (далі - реальна річна процентна ставка) розраховується в процентах з використанням такої формули:

$$ЧСК = \sum_{i=1}^n \frac{Потік_i}{(1+d)^i},$$

де ЧСК - чиста сума кредиту, тобто сума коштів, які видаються споживачеві або перераховуються на його рахунок в момент видачі кредиту, розрахована як загальний розмір кредиту (ЗРК), який визначено згідно з умовами договору про споживчий кредит, мінус сума всіх платежів споживача за додаткові та/або супутні послуги за кредитом на дату видачі кредиту, уключаючи комісії та інші обов'язкові платежі за додаткові та/або супутні послуги кредитної спілки, кредитного посередника (за наявності) та третіх осіб, сплачені за рахунок власних коштів споживача та за рахунок споживчого кредиту. Зважаючи на відсутність платежів споживача за додаткові та/або супутні послуги за кредитом на дату видачі кредиту, уключаючи комісії та інші обов'язкові платежі за додаткові та/або супутні послуги кредитної спілки,

кредитного посередника (за наявності) та третіх осіб, сплачені за рахунок власних коштів споживача та за рахунок споживчого кредиту ЧКС дорівнює ЗРК.

d - реальна річна процента ставка, яка точно дисконтує всі майбутні грошові платежі споживача за кредитом до чистої суми виданого кредиту;

Σ - знак суми;

t - порядковий номер періоду дії договору про споживчий кредит (місяць або день);

n - загальна залишкова кількість періодів дії договору про споживчий кредит (місяців або днів) на дату розрахунку;

Потік_t - сума коштів, яку споживач сплачує кредитній спілці, кредитному посереднику (за наявності) та третім особам за споживчим кредитом. До Потіку включаються платежі в погашення основного боргу за споживчим кредитом, проценти за користування ним, комісії та інші обов'язкові платежі за додаткові та/або супутні послуги кредитодавця, кредитного посередника (за наявності) та третіх осіб, які сплачуються відповідно до умов отриманого кредиту та пов'язані з отриманням, обслуговуванням і поверненням кредиту. Зважаючи на відсутність комісій та інших обов'язкових платежів за додаткові та/або супутні послуги кредитної спілки, кредитного посередника (за наявності) та третіх осіб, які пов'язані з отриманням, обслуговуванням і поверненням кредиту, до Потіку включаються платежі в погашення основного боргу за споживчим кредитом та проценти за користування ним.

3.2.3.2.3. Кредитна спілка надає споживачу детальний перелік складових загальної вартості кредиту у вигляді графіка платежів (згідно зі строковістю, зазначеною у договорі про споживчий кредит, - за кількістю днів, щомісяця, щокварталу) у розрізі сум погашення основного боргу, сплати процентів за користування кредитом, вартості всіх додаткових та/або супутніх послуг кредитної спілки як кредитодавця, кредитного посередника (за наявності) та третіх осіб за кожним платіжним періодом за формою, наведеною у додатку 2 Постанови № 16, в таблиці обчислення загальної вартості кредиту для споживача та реальної річної процентної ставки за договором про споживчий кредит, а саме:

Таблиця:

№ з/п	Дата видачі кредиту/дата платежу	Кількість днів у розрахунковому періоді	Чиста сума кредиту/сума платежу за розрахунковий період, грн.	Види платежів за кредитом												Реальна річна процентна ставка, %	Загальна вартість кредиту, грн	
				сума кредиту за договором /погашення суми кредиту	проценти за користування кредитом	платежі за додаткові та/або супутні послуги												
						кредитодавця			кредитного посередника (за наявності)		третіх осіб							
						за обслуговування кредитної заборгованості	комісія за надання кредиту	інші послуги кредитодавця ¹	комісійний збір	інша плата за послуги кредитного посередника ¹	розрахунково-касове обслуговування	послуги нотаріуса	послуги оцінювача	послуги страховика	інші послуги третіх осіб ¹			
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	
1		x			x												x	x
2																	x	x
																	x	x
n																	x	x
Усього																		

При цьому,

1. У рядку 1 Таблиці зазначаються:

1) у колонці 2 - дата видачі кредиту;

2) у колонці 4 - чиста сума кредиту (далі - ЧСК) зі знаком мінус, розрахована згідно п. 4 Додатку до договорів про споживчий кредит ;

3) у колонці 5 - сума кредиту згідно з договором про споживчий кредит;

4) у колонках 7-16 - усі платежі споживача за розрахунковий період у гривнях, пов'язані з отриманням, обслуговуванням та поверненням кредиту.

2. У рядках 2 - ... n Таблиці зазначаються:

1) у колонці 2 - дата платежу споживача;

2) у колонці 3 - кількість днів у розрахунковому періоді, що визначається як календарна кількість днів між датами платежів споживача згідно зі строковістю, зазначеною в договорі про споживчий кредит;

3) у колонці 4 - сума платежу за розрахунковий період у гривнях, яка складається із суми платежів, зазначених у колонках 5-16;

4) у колонках 5-16 - усі платежі споживача за розрахунковий період у гривнях, пов'язані з отриманням, обслуговуванням та поверненням кредиту;

5) у колонці 17 - реальна річна процентна ставка у відсотках річних, для розрахунку якої використовується функція XIRR програмного продукту Microsoft Excel за даними, зазначеними в колонках 2 і 4 таблиці;

6) у колонці 18 - загальна вартість кредиту, визначена як сума платежів споживача, зазначених у колонках 5-16 рядка "Усього".

3.2.3.2.4. Денна процентна ставка розраховується у процентах за формулою:

$$\text{ДПС} = (\text{ЗВСК}/\text{ЗРК})/t \times 100\%$$
, де

ДПС - денна процентна ставка;

ЗВСК - загальні витрати за споживчим кредитом;

ЗРК - загальний розмір кредиту;

t - строк кредитування у днях.

Максимальний розмір денної процентної ставки не може перевищувати 1 %.

3.3. Інформаційне забезпечення кредитного договору та дії, що передують його укладенню.

3.3.1. Умови надання споживчих кредитів членам кредитної спілки, види яких встановлені рішенням наглядової ради кредитної спілки відповідно до п. 3.2. цих Правил (далі – наявні та можливі схеми споживчого кредитування), разом із іншою інформацією, необхідною для отримання споживчого кредиту кредитна спілка розміщує на своєму офіційному веб-сайті.

Споживач перед укладенням договору про споживчий кредит має самостійно ознайомитися з такою інформацією для прийняття усвідомленого рішення.

Також, кредитна спілка розміщує на власному веб-сайті (веб-сайтах), а також у місцях надання фінансових послуг споживачам інформацію про вимоги щодо взаємодії із споживачами при врегулюванні простроченої заборгованості (вимоги щодо етичної поведінки) у порядку, строки та за формою, що визначені Національним банком України. Кредитна спілка не залучає колекторські компанії до врегулювання простроченої заборгованості. Програмний застосунок (мобільний додаток), для надання послуг кредитною спілкою не використовується.

3.3.2. Перед укладенням договору про надання споживчого кредиту, загальний розмір за яким не перевищує розміру однієї мінімальної заробітної плати, встановленої на день укладення кредитного договору, кредитна спілка безоплатно у письмовій формі (у паперовому вигляді або у вигляді електронного документа, створеного згідно з вимогами, визначеними Законом України «Про електронні документи та електронний документообіг», а також з урахуванням особливостей, передбачених Законом України «Про електронну комерцію») за спеціальною формою (Інформація, яка надається споживачу перед укладенням договору про надання споживчого кредиту, загальний розмір за яким не перевищує розміру однієї мінімальної заробітної плати, встановленої на день укладення кредитного договору), надає споживачу інформацію в обсязі визначеному законодавством та цими Правилами. Про ознайомлення із зазначеною інформацією споживач зобов'язаний надати кредитній спілці письмове підтвердження, яке складається в 2-х примірниках, по одному для споживача та кредитної спілки.

3.3.3. До укладення договору про споживчий кредит, загальний розмір за яким перевищує розмір однієї мінімальної заробітної плати, встановленої на день укладення кредитного договору, кредитна спілка безоплатно у письмовій формі (у паперовому вигляді або у вигляді електронного документа, створеного згідно з вимогами, визначеними Законом України «Про електронні документи та електронний документообіг», а також з урахуванням особливостей, передбачених Законом України «Про електронну

комерцію») за спеціальною формою (паспорт споживчого кредиту- згідно Закону України про споживче кредитування), та за спеціальною формою (Інформація, яка надається споживачу перед укладенням договору про надання споживчого кредиту, загальний розмір за яким перевищує розміру однієї мінімальної заробітної плати, встановленої на день укладення кредитного договору) надає споживачу інформацію в обсязі, визначеному законодавством та цими Правилами, та інформацію, необхідну для порівняння різних пропозицій кредитної спілки, із зазначенням дати надання такої інформації та терміну її актуальності з метою прийняття ним обґрунтованого рішення про укладення відповідного договору, в тому числі з урахуванням обрання певного типу кредиту. Споживач зобов'язаний надати кредитній спілці підтвердження про ознайомлення із зазначеною інформацією у письмовій формі (у паперовому вигляді або у вигляді електронного документа, створеного згідно з вимогами, визначеними Законом України «Про електронні документи та електронний документообіг»). Забороняється обмежувати споживача в часі для ознайомлення з інформацією, зазначеною у паспорті споживчого кредиту.

Інформація про платежі, що надається споживачу кредитною спілкою у паспорті споживчого кредиту, обов'язково має включати базу розрахунку платежів (суму, на підставі якої робиться відповідний розрахунок, зокрема суму наданого споживчого кредиту, суму непогашеного споживчого кредиту тощо).

За наявності різних способів надання споживчого кредиту, надана споживачу інформація має містити застереження про те, що використання інших способів надання кредиту може мати наслідком застосування іншої реальної річної процентної ставки.

За наявності періодичних платежів за послуги кредитної спілки, пов'язані з отриманням, обслуговуванням і поверненням кредиту, надана споживачу інформація має містити застереження про те, що витрати на такі послуги можуть змінюватися протягом строку дії договору про споживчий кредит.

За наявності необхідності укладення договорів щодо додаткових та/або супутніх послуг третіх осіб, які є обов'язковими для отримання споживчого кредиту, інформація, що надається кредитною спілкою споживачу, має містити відомості про перелік осіб, яких кредитна спілка визначила для надання відповідних послуг (за наявності), а також орієнтовна вартість таких послуг.

У разі відсутності у кредитній спілці інформації про вартість певної додаткової та/або супутньої послуги, що надаватиметься споживачу третьою особою та є обов'язковою для отримання кредиту, орієнтовна вартість такої послуги визначається за аналогічними, вже укладеними кредитною спілкою договорами про споживчий кредит за попередні три місяці, або у разі відсутності таких договорів за середньою вартістю такої послуги, визначеною кредитною спілкою за результатами аналізу вартості послуг, що пропонуються щонайменше трьома постачальниками на ринку таких послуг.

У разі якщо окремі умови надання споживчого кредиту, визначені у паспорті споживчого кредиту, діятимуть протягом частини строку користування споживчим кредитом, кредитна спілка повідомляє споживача про такі умови, строк їх дії та порядок інформування про їх зміну.

Кредитна спілка попереджає споживача про:

наслідки прострочення виконання зобов'язань із сплати платежів, у тому числі розмір неустойки, процентної ставки, інших платежів,

те, що кредитна спілка не залучає до врегулювання простроченої заборгованості колекторську компанію у разі невиконання споживачем зобов'язань за договором про споживчий кредит та здійснює врегулювання простроченої заборгованості з дотриманням вимог Статті 25 Закону України «Про споживче кредитування» щодо взаємодії із споживачами при врегулюванні простроченої заборгованості (вимоги щодо етичної поведінки) та право споживача на звернення до Національного банку України щодо недотримання зазначених вимог кредитною спілкою та/або новим кредитором,

право споживача на звернення до суду з позовом про відшкодування шкоди, завданої споживачу у процесі врегулювання простроченої заборгованості у разі невиконання споживачем зобов'язань за договором про споживчий кредит та надає інформацію про кримінальну відповідальність, передбачену статтею 182 Кримінального кодексу України за незаконне збирання, зберігання, використання, поширення конфіденційної інформації про третіх осіб.

Інформація, наведена у паспорті споживчого кредиту, викладається шрифтом одного розміру і типу та в одному форматі друку. За бажанням споживача зазначена інформація може бути надана йому на належному йому електронному носії інформації або електронною поштою. Друкування інформації, наведеної у паспорті споживчого кредиту шрифтом меншого розміру, ніж основний текст, злиття кольору шрифту з кольором фону тощо забороняється.

У разі укладення за бажанням споживача договору про споживчий кредит з використанням дистанційних каналів комунікації така інформація на паперовому чи іншому носії інформації тривалого використання надається члену кредитної спілки – споживачу (позичальнику) за його зверненням після укладення договору.

3.3.4. Кредитна спілка до укладення договору про споживчий кредит на вимогу споживача надає йому пояснення з метою забезпечення можливості оцінити, чи адаптовано договір до його потреб та фінансового стану, істотних характеристик запропонованих послуг та наслідків для споживача, зокрема у разі невиконання ним зобов'язань за таким договором.

Щодо споживчого кредиту, загальний розмір кредиту за яким перевищує розмір однієї мінімальної заробітної плати, встановленої на день укладення кредитного договору, кредитна спілка до укладення такого договору про споживчий кредит на вимогу споживача також надає пояснення щодо інформації, що надається відповідно до п. 3.3.3. цих Правил. Надання таких пояснень, роз'яснень, інформації в належному та зрозумілому вигляді та ознайомлення з інформацією, зазначеною у цьому пункті щодо споживчого кредиту, загальний розмір кредиту за яким перевищує розмір однієї мінімальної заробітної плати, встановленої на день укладення кредитного договору, підтверджуються у порядку, визначеному п. 3.3.3 цих Правил.

3.3.5. На вимогу споживача кредитна спілка безоплатно надає йому копію проекту договору про споживчий кредит у паперовому або електронному вигляді (за вибором споживача) за виключенням випадку, коли кредитна спілка на момент вимоги має підстави не продовжувати або не бажає продовжувати процес укладення договору про споживчий кредит із споживачем.

3.3.6. У разі ненадання інформації визначеної у п. 3.3.1-3.3.4 цих Правил або надання її в неповному обсязі чи надання недостовірної інформації щодо споживчого кредиту, загальний розмір кредиту за яким перевищує розмір однієї мінімальної заробітної плати, встановленої на день укладення кредитного договору, кредитна спілка несе відповідальність у порядку та розмірі, визначених законом.

Член кредитної спілки – споживач (позичальник), який внаслідок ненадання йому наведеної у п. 3.3.1-3.3.4 цих Правил інформації щодо споживчого кредиту, загальний розмір кредиту за яким перевищує розмір однієї мінімальної заробітної плати, встановленої на день укладення кредитного договору, або надання її в неповному обсязі чи надання недостовірної інформації уклав договір на менш сприятливих для себе умовах, ніж ті, що передбачені у цій інформації, має право вимагати приведення укладеного договору у відповідність із зазначеною інформацією шляхом направлення кредитній спілці відповідного письмового повідомлення. Кредитна спілка зобов'язана привести договір у відповідність з умовами, зазначеними у наданій інформації, протягом 14 днів з дати отримання такого повідомлення.

3.4. Порядок надання кредитів членам кредитної спілки.

3.4.1. Умови договору про кредит.

3.4.1.1. У споживчому кредитному договорі або договорі кредитної лінії крім положень, визначених п. 1.6. цих Правил, зазначаються:

- 1) тип кредиту (кредит, кредитна лінія тощо), мета отримання споживчого кредиту;
- 2) загальний розмір наданого споживчого кредиту;
- 3) порядок та умови надання споживчого кредиту;
- 4) строк, на який надається споживчий кредит;
- 5) необхідність укладення договорів щодо додаткових та/або супутніх послуг третіх осіб, пов'язаних з отриманням, обслуговуванням та поверненням споживчого кредиту (за наявності);
- 6) види забезпечення наданого споживчого кредиту (якщо кредит надається за умови отримання забезпечення);
- 7) процентна ставка за споживчим кредитом, її тип (фіксована чи змінювана), порядок її обчислення, у тому числі порядок зміни, та сплати процентів;
- 8) денна процентна ставка, її розрахунок та загальні витрати за споживчим кредитом (крім споживчих кредитів, виконання зобов'язань за якими забезпечено заставою/іпотекою або правом довірчої власності), орієнтовна реальна річна процентна ставка та орієнтовна загальна вартість кредиту для споживача на дату укладення договору про споживчий кредит. У разі відсутності у кредитодавця інформації про вартість певної додаткової та/або супутньої послуги, що надається споживачу третьою особою під час укладення договору про споживчий кредит, орієнтовна вартість такої послуги визначається відповідно до абзаців п'ять та шість пункту 3.3.2.2. цих Правил. Усі припущення, використані для обчислення орієнтовної реальної річної процентної ставки та/або орієнтовної загальної вартості кредиту, повинні бути зазначені.
- 9) порядок повернення кредиту та сплати процентів за користування споживчим кредитом, власних комісій та інших платежів (за наявності), включно із кількістю платежів, їх розміром та періодичністю внесення, у вигляді графіка платежів (у разі кредитування у вигляді кредитування рахунку, кредитної лінії графік платежів може не надаватися)

10) інформація про наслідки прострочення виконання зобов'язань зі сплати платежів, у тому числі розмір неустойки, процентної ставки, інших платежів, які застосовуються чи стягуються при невиконанні зобов'язання за договором про споживчий кредит;

11) порядок та умови відмови від надання та одержання споживчого кредиту;

12) порядок дострокового повернення споживчого кредиту;

13) наявність або відсутність права кредитної спілки, нового кредитора залучати колекторську компанію до врегулювання простроченої заборгованості;

14) наявність або відсутність права кредитної спілки звертатися до третіх осіб у порядку та на умовах, передбачених статтею 25 Закону України «Про споживче кредитування», з метою інформування про необхідність виконання споживачем зобов'язань за договором про споживчий кредит;

15) заборона кредитній спілці повідомляти інформацію про укладення споживачем договору про споживчий кредит, його умови, стан виконання, наявність простроченої заборгованості та її розмір особам, які не є стороною цього договору, крім випадків повідомлення зазначеної інформації представникам, спадкоємцям, поручителям, майновим поручителям споживача, третім особам, взаємодія з якими передбачена договором про споживчий кредит та які надали згоду на таку взаємодію, а також на випадки передачі інформації про прострочену заборгованість близьким особам споживача із дотриманням вимог частини шостої статті 25 цього Закону, за умови наявності у договорі про споживчий кредит волевиявлення споживача щодо передачі зазначеної інформації;

16) право споживача на звернення до Національного банку України у разі порушення кредитною спілкою законодавства у сфері споживчого кредитування, у тому числі порушення вимог щодо взаємодії із споживачами при врегулюванні простроченої заборгованості (вимог щодо етичної поведінки), а також на звернення до суду з позовом про відшкодування шкоди, завданої споживачу у процесі врегулювання простроченої заборгованості.

Кредитна спілка не має права зазначати у договорі про споживчий кредит як поручителя або майнового поручителя особу, з якою не укладено відповідний письмовий договір.

Умови договору про споживчий кредит, які обмежують права споживача порівняно з правами, встановленими Законом України «Про споживче кредитування», є нікчемними.

Договір про споживчий кредит, укладений з порушенням вимог цього пункту, є нікчемним.

Умови договору про споживчий кредит також повинні відповідати вимогам, встановленим постановою НБУ від 03.11.2021 р. № 113 «Про затвердження Положення про додаткові вимоги до договорів небанківських фінансових установ про надання коштів у позику (споживчий, фінансовий кредит)».

3.4.1.2. У інших кредитних договорах або договорах кредитної лінії крім положень, визначених п. 1.6. цих Правил, зазначаються:

1) порядок нарахування та сплати процентів (методи нарахування процентів, періодичність сплати процентів та форму розрахунку, інше);

2) інформація про забезпечення кредиту;

3) графік платежів, у якому зазначається порядок повернення основної суми кредиту та погашення процентів за ним;

4) строк протягом якого кредитна спілка зобов'язана надати кредит позичальнику.

3.4.2. Примірні кредитні договори затверджуються рішенням наглядової ради кредитної спілки з урахуванням вимог і умов цих Правил.

Для отримання кредиту член кредитної спілки (позичальник) надає кредитній спілці відповідну заяву. Заява про надання кредиту повинна містити інформацію про особу позичальника, місце проживання, номери телефонів, місце роботи, інформацію про щомісячні доходи позичальника та членів його родини, інформацію про щомісячні витрати позичальника та його родини, інформацію щодо кредиту, а саме сума кредиту, строк користуванням кредитом, призначення кредиту, запропоноване забезпечення, а також інформацію щодо виконання позичальником зобов'язань за кредитними операціями, включаючи зобов'язання перед іншими кредитодавцями, згоду позичальника на доступ до інформації, що складає його кредитну історію, та на збір, зберігання, використання та поширення через бюро кредитних історій, включене до Єдиного реєстру бюро кредитних історій, інформації щодо нього та цього кредиту, визначеної Законом України «Про організацію формування та обігу кредитних історій», інформацію щодо наявності заборгованості за кредитами, отриманими у кредитній спілці у пов'язаних та/або асоційованих осіб члена кредитної спілки тощо.

Визначення кредитною спілкою можливості укладення договору про споживчий кредит здійснюється на підставі заяви члена кредитної спілки – споживача (позичальника), у тому числі з використанням засобів дистанційного зв'язку, та оцінки кредитоспроможності члена кредитної спілки –

споживача (позичальника). Розгляд заяви про укладення договору про споживчий кредит здійснюється кредитною спілкою безоплатно.

Обов'язковою умовою для укладення договору про споживчий кредит є згода споживача на доступ до інформації, що складає його кредитну історію, та на збір, зберігання, використання та поширення через бюро кредитних історій, включене до Єдиного реєстру бюро кредитних історій, інформації щодо нього та цього кредиту, визначеної Законом України «Про організацію формування та обігу кредитних історій». Відсутність такої згоди споживача має наслідком відмову кредитної спілки в укладенні договору та здійсненні кредитної операції.

3.4.3. Кредитні договори та договори забезпечення повинні бути укладені в письмовій формі, відповідно до вимог цивільного законодавства України. Недійсність договору забезпечення не тягне за собою недійсності основного зобов'язання – кредитного договору.

Не вважається пропозицією укласти договір про споживчий кредит застереження про можливість надання кредиту під час придбання товару (послуги). Вимагати від споживача укладення договору про споживчий кредит як обов'язкової умови придбання будь-яких товарів чи послуг у кредитної спілки або у її спорідненої чи пов'язаної особи забороняється.

3.4.4. Кредитна спілка здійснює нарахування процентів за користування кредитами на підставі кредитних договорів з дотриманням вимог МСФЗ в останній день кожного місяця та в день, визначений умовами укладеного з членом кредитної спілки договору. Нарухування процентів за договорами кредиту відбувається за кожний фактичний строк користування кредитом і починається з наступного дня після отримання членом кредитної спілки суми кредиту, а припиняється в день остаточного розрахунку за кредитом. Для цілей розрахунку процентів за кредитом використовується календарний рік.

3.4.5. До укладення договору про кредит, включаючи споживчі кредити, кредитна спілка зобов'язана використовуючи свої професійні можливості, оцінити кредитоспроможність клієнта, враховуючи, зокрема, строк, на який надається кредит, суму кредиту, доходи клієнта, мету отримання кредиту, а також інформацію щодо виконання клієнтом зобов'язань за кредитними операціями, включаючи зобов'язання перед іншими кредитодавцями. Оцінка кредитоспроможності клієнта здійснюється на підставі достатньої інформації, отриманої від споживача, та, за необхідності, на основі інформації, законно отриманої з інших джерел.

Оцінка кредитоспроможності клієнта включає в себе аналіз:

- документів, перелік яких, встановлений для отримання кредиту;
- інформації про клієнта, включаючи інформацію з офіційних джерел, визначених законодавством.

Для проведення оцінки кредитоспроможності клієнт надає до кредитної спілки копії та оригінали (для огляду) наступних документів з дотриманням наступних вимог до їх змісту:

- заяву про надання кредиту за встановленою формою;
- паспорт або документ, що його заміняє (паспорт повинен відповідати вимогам Положення про паспорт громадянина України, затвердженого Постановою ВР України від 02.09.1993 р. № 3423-ХІІ; Закону України «Про Єдиний державний демографічний реєстр та документи, що підтверджують громадянство України, посвідчують особу чи її спеціальний статус», документи, що його заміняють повинні відповідати по формі та змісту відповідним нормативно-правовим актам України);
- реєстраційний номер облікової картки платника податків або серію та номер паспорта (для фізичних осіб, які через свої релігійні переконання відмовляються від прийняття реєстраційного номера облікової картки платника податків та повідомили про це відповідний контролюючий орган і мають відмітку у паспорті);
- документ, що підтверджує отримані членом кредитної спілки доходи (такими документами вважається - довідка про заробітну плату/пенсію за останні 6 місяців, довідка про доходи, яка надається власне позичальником та/або Податкова декларація платник єдиного податку – фізичної особи підприємця за останні два квартали та/або Річна податкова декларація про майновий стан та доходи, тощо);
- у випадку розгляду сукупного сімейного доходу - документи, що підтверджують отримані доходи членами родини (такими документами вважається - довідка про заробітну плату/пенсію за останні 6 місяців та/або Податкова декларація платник єдиного податку – фізичної особи підприємця за останні два квартали та/або Річна податкова декларація про майновий стан та доходи тощо);
- довідка про заробітну плату/пенсію за останні 6 місяців, Податкова декларація платник єдиного податку – фізичної особи підприємця, річна податкова декларація про майновий стан та доходи формою та змістом повинні відповідати вимогам, встановленими до таких документів відповідними нормативно-правовими актами України.

У разі ненадання клієнтом документів чи відомостей про себе та свій фінансовий стан, що вимагаються законодавством або внутрішніми документами кредитної спілки, кредитна спілка має право відмовити такому клієнту в укладенні договору про кредит, зокрема, споживчий.

У разі відмови кредитної спілки від укладення договору про споживчий кредит на підставі інформації, отриманої з офіційних джерел, визначених законодавством, зокрема з бюро кредитних історій, клієнту безоплатно надається відповідна інформація із зазначенням таких джерел, за його бажанням - у письмовій формі.

Інформація про клієнта, отримана кредитною спілкою у зв'язку з укладенням, виконанням та припиненням договору про споживчий кредит, може бути передана третім особам без згоди споживача лише у випадках і порядку, передбачених законом.

За рішенням наглядової ради перелік документів, необхідний для проведення аналізу кредитоспроможності позичальника може бути змінений. У випадку недостатності інформації в наданих документах для прийняття рішення про надання кредиту кредитна спілка має право вимагати від позичальника надання й інших документів, крім перелічених вище та визначених рішенням наглядової ради.

3.4.6. Окремим рішенням наглядової ради, встановлюються критерії, яким повинен відповідати заявник для отримання кредиту відповідно до встановлених підвидів кредитів, що надаються членам кредитної спілки.

За результатами розгляду поданих документів менеджер (управитель) із надання кредитів надає кредитному комітету свої рекомендації по задоволенню чи відхиленню заяви члена кредитної спілки.

3.4.7. Всі документи клієнта та рекомендації менеджера (управителя) із надання кредитів розглядаються на засіданні кредитного комітету, з урахуванням наступного:

- Засідання кредитного комітету є правомочним, якщо на ньому присутні більше половини його членів та за умови обов'язкової участі голови правління або у разі його відсутності, тимчасово виконуючого обов'язки голови правління, з наступним підписанням відповідних кредитних договорів, рішення за якими було прийнято під час відсутності голови правління. Рішення вважається прийнятим, якщо за нього проголосувало більше половини присутніх на засіданні членів кредитного комітету і голова правління не голосував проти цього рішення.

- Прийняте кредитним комітетом рішення про надання кредиту є підставою набуття головою правління чи уповноваженою головою правління особою, що діє на підставі підписаної головою правління довіреності, права укласти кредитний договір з членом кредитної спілки, якому кредитний комітет вирішив надати кредит.

- Наявність конфлікту інтересів у діяльності членів кредитного комітету ідентифікується за наступними критеріями:

- 1) отримання членом кредитного комітету (його близькими родичами, установами та підприємствами, в яких він, його близькі родичі або підприємство, яким вони володіють, мають діловий інтерес – (далі – «пов'язані особи»)) користі за результатами рішень кредитного комітету, які безпосередньо і окремо стосуються цього члена або пов'язаних з ним осіб;

- 2) існування у члена кредитного комітету будь-якої прямої чи опосередкованої особистої зацікавленості майнового або немайнового характеру, яка може вплинути на об'єктивне рішення кредитного комітету.

- У разі ідентифікації конфлікту інтересів членом кредитного комітету за вище визначеними критеріями, він зобов'язаний в усній або письмовій формі повідомити про це кредитний комітет.

- При розгляді питань, які передбачають прийняття рішення кредитного комітету щодо встановлення кредитних взаємовідносин з будь-якими особами, за наявності конфлікту інтересів у членів кредитного комітету щодо зазначених питань, кредитний комітет повинен зафіксувати в своєму протоколі такий факт.

- За наявності конфлікту інтересів у членів кредитного комітету рішення про прийняття кредитною спілкою будь-якого зобов'язання на користь члена кредитного комітету у разі, якщо прийняття такого рішення відноситься до компетенції кредитного комітету, готується та приймається кредитним комітетом без участі цього члена. Зокрема, при прийнятті рішення про надання кредиту члену кредитної спілки, який є членом кредитного комітету, такий член кредитного комітету не може брати участь у прийнятті цього рішення.

- Під час підготовки та прийняття рішення, де має місце конфлікт інтересів, у протоколі засідання кредитного комітету обов'язково робиться відмітка про відсутність голосу члена кредитного комітету щодо якого має місце конфлікт інтересів.

3.4.8. Строки розгляду заяв про надання кредитів та прийняття рішень по ним встановлюються в залежності від виду кредиту, а саме:

- купівля побутової техніки, аудіотехніки, фотоапаратури та обладнання для оброблення інформації (для фізичних осіб та фізичних осіб-підприємців) - від 1 до 5 днів;

- купівля транспортних засобів - мотоцикли, мотоколяски, скутери - від 1 до 10 днів;
- купівля транспортних засобів - легкові автомобілі від - 1 до 10 днів;
- купівля транспортних засобів, крім легкових автомобілів, мотоциклів, мотоколясок, скутерів - від 1 до 10 днів;
- освіта (для фізичних осіб та фізичних осіб-підприємців) - від 1 до 5 днів;
- інші види індивідуального споживання (у тому числі невизначені) - від 1 до 5 днів;
- придбання, будівництво та реконструкцію іншої нерухомості (крім земельних ділянок) від 1 до 7 днів;
- ремонт нерухомого майна; від 1 до 10 днів;
- ведення особистого селянського господарства від 1 до 10 днів; .

Рішення кредитного комітету про надання кредиту або відмову в наданні кредиту фіксується в протоколі засідання кредитного комітету, який підписується всіма членами кредитного комітету, присутніми на засіданні.

3.4.9. У разі відмови кредитної спілки від укладення договору про споживчий кредит на підставі інформації, отриманої з офіційних джерел, визначених законодавством, зокрема з бюро кредитних історій, члену кредитної спілки – споживачу (позичальнику) безоплатно надається відповідна інформація із зазначенням таких джерел, за його бажанням - у письмовій формі.

3.4.10. Після укладення договору про споживчий кредит кредитна спілка на вимогу члена кредитної спілки – споживача (позичальника), але не частіше одного разу на місяць, у порядку та на умовах, передбачених договором про споживчий кредит, безоплатно повідомляє йому інформацію про поточний розмір його заборгованості, розмір суми кредиту, повернутої кредитній спілці, зокрема інформацію про платежі за цим договором, які сплачені, які належить сплатити, дати сплати або періоди у часі та умови сплати таких сум (за можливості зазначення таких умов), а також іншу інформацію, надання якої передбачено Законом України „Про споживче кредитування”, іншими актами законодавства, а також договором про споживчий кредит.

У разі якщо розмір майбутніх платежів і строки їх сплати не можуть бути встановлені у договорі про споживчий кредит (кредитування у вигляді кредитної лінії тощо), члену кредитної спілки – споживачу (позичальнику) також у строк, визначений цим договором, надається довідка у якій зазначаються: стан заборгованості на певну дату, оборот коштів за період часу, за який зроблена довідка, заборгованість на початок періоду, за який зроблена довідка, заборгованість на кінець періоду, за який зроблена довідка, дати і суми здійснення операцій членом кредитної спілки – споживачем (позичальником), застосована до проведених членом кредитної спілки – споживачем (позичальником) операцій процентна ставка, будь-які інші платежі, застосовані до проведених членом кредитної спілки – споживачем (позичальником) операцій, та/або будь-яка інша інформація, передбачена договором про споживчий кредит.

3.4.11. У разі якщо сторони договору про споживчий кредит мають намір збільшити загальний розмір кредиту, кредитна спілка зобов'язана оцінити кредитоспроможність члена кредитної спілки – споживача (позичальника) відповідно до вимог пп. 3.4.5. – 3.4.8. цих Правил.

3.4.12. Будь-які пропозиції кредитної спілки про зміну умов договору про споживчий кредит, визначених п.п. 3.4.1.1. цих Правил, повинні здійснюватися шляхом направлення кредитною спілкою члену кредитної спілки – споживачу (позичальнику) повідомлення в такий спосіб, що дає змогу встановити дату відправлення повідомлення. Умова договору про надання члену кредитної спілки – споживачу (позичальнику) пропозицій про зміну зазначених умов договору іншим чином, ніж таким, що дає можливість встановити дату відправлення повідомлення, є нікчемною.

Пропозиції члену кредитної спілки – споживачу (позичальнику) про зміни інші, ніж зміна умов договору про споживчий кредит, визначених п.п. 3.4.1.1. цих Правил, повинні надаватися у спосіб та строки, передбачені договором про споживчий кредит.

Зміна умов договору про споживчий кредит можлива тільки за згодою сторін. Умова договору про споживчий кредит про можливість внесення до договору змін в односторонньому порядку є нікчемною.

3.4.13. Забороняється у будь-який спосіб ускладнювати прочитання членом кредитної спілки – споживачем (позичальником) реальної річної процентної ставки та загальної вартості кредиту для члена кредитної спілки – споживача (позичальника), зазначених у договорі про споживчий кредит або в додатку до такого договору, у тому числі шляхом друкування його шрифтом меншого розміру, ніж основний текст, злиття кольору шрифту з кольором фону.

3.4.14. Член кредитної спілки – споживач (позичальник) має право протягом 14 календарних днів з дня укладення договору про споживчий кредит відмовитися від договору про споживчий кредит без пояснення причин, у тому числі в разі отримання ним грошових коштів.

Право на відмову від договору про споживчий кредит не застосовується щодо:

- 1) договорів про споживчий кредит, виконання зобов'язань за якими забезпечено шляхом укладення нотаріально посвідчених договорів (правочинів);
- 2) споживчих кредитів, наданих на придбання робіт (послуг), виконання яких відбулося до закінчення строку відмови від договору про споживчий кредит, встановленого частиною першою цього підпункту.

3.4.16. Усі не врегульовані цими Правилами правовідносини, зокрема, щодо споживчого кредитування, регулюються чинним законодавством України.

4. Порядок інформування споживачів

4.1. Надання (розкриття) інформації кредитною спілкою споживачу відповідно до вимог законодавства України щодо послуги споживчого кредиту, надання мінімального обсягу інформації про умови та істотні характеристики цієї послуги, здійснюється шляхом розміщення такої інформації на власному вебсайті кредитної спілки, у рекламі, надання інформації під час користування послугою з надання споживчого кредиту, а також надання іншої інформації, передбаченої внутрішніми документами кредитної спілки та чинним законодавством України, зокрема Законом України «Про споживче кредитування» та Положенням про інформаційне забезпечення фінансовими установами споживачів щодо надання послуг споживчого кредитування, що затверджене постановою Правління НБУ від 05.10.2021 № 100.

4.2. Кредитна спілка надає повну, точну та достовірну інформацію споживачу щодо споживчого кредиту з дотриманням вимог законодавства України.

4.3. Кредитна спілка забезпечує актуальність та зрозумілість цієї інформації.

4.4. Кредитна спілка під час інформування споживача на власному вебсайті про послугу з надання споживчого кредиту забезпечує розміщення попереджень про можливі наслідки згідно із законодавством України для споживачів у разі користування цією фінансовою послугою або невиконання ними обов'язків згідно з договором про споживчий кредит на кожній вебсторінці вебсайту з інформацією про таку послугу та умови її надання у вигляді текстового блоку (абзаців), наступного (наступних) за умовами послуги.

Кредитна спілка під час розміщення попереджень на власному вебсайті використовує таке виділення тексту:

1) зазначення тексту в рамці та

2) напівжирний шрифт, гарнітура та розмір якого ідентичні гарнітурі та розміру шрифту тексту інформування споживача про умови надання послуги споживчого кредиту.

4.5. Споживач вказує канали для комунікацій (включаючи смс-інформування, месенджер, електронну пошту, мобільний номер телефону) щодо отриманого споживчого кредиту в заяві на отримання кредиту або окремих письмових заявах.

4.6. Кредитна спілка під час розміщення на власному вебсайті інформації щодо отримання споживчого кредиту, крім іншої потрібної відповідно до законодавства України інформації, розкриває таку інформацію:

1) перелік різновидів споживчих кредитів (залежно від обраних кредитною спілкою критеріїв у розрізі цільових груп споживачів, рівня оцінки ризиковості та інших критеріїв), що надаються спілкою споживачу;

2) істотні характеристики послуги з надання споживчого кредиту;

3) умови отримання акційної та інших аналогічних за змістом пропозицій, включаючи термін їх дії;

4) суму (ліміт), на яку (який) може бути наданий споживчий кредит (від мінімального розміру до максимального), строк користування нею (ним) (від мінімального значення до максимального);

5) про наявність, перелік і вартість супровідних послуг кредитної спілки, кредитних посередників та третіх осіб, включаючи розмір платежу та базу його розрахунку, з урахуванням вимог законодавства України;

6) гіперпосилання на вебсторінку кредитної спілки, де розміщено умови типових договорів про надання споживчого кредиту, внутрішні правила надання фінансових послуг (Положення про фінансові послуги кредитної спілки);

7) попередження про:

можливі наслідки для споживача в разі користування споживчим кредитом або невиконання ним обов'язків згідно з договором про споживчий кредит, включаючи прострочення виконання зобов'язань зі сплати платежів, а також розмір неустойки, процентної ставки, інших платежів, які застосовуються чи стягуються в разі невиконання зобов'язання за договором про споживчий кредит;

те, що порушення виконання зобов'язання щодо повернення споживчого кредиту може вплинути на кредитну історію та ускладнити отримання споживчого кредиту надалі;

те, що кредитній спілці забороняється вимагати від споживача придбання будь-яких товарів чи послуг від кредитної спілки або спорідненої чи пов'язаної з ним особи як обов'язкову умову надання споживчого кредиту;

те, що для прийняття усвідомленого рішення щодо отримання споживчого кредиту на запропонованих умовах споживач має право розглянути альтернативні різновиди споживчих кредитів та фінансових установ;

те, що кредитна спілка має право вносити зміни до укладених зі споживачами договорів про споживчий кредит тільки за згодою сторін;

можливість споживача відмовитися від отримання рекламних матеріалів каналами дистанційного електронного обслуговування;

можливість споживача відмовитися від отримання рекламних матеріалів засобами дистанційних каналів комунікації;

те, що можливі витрати на сплату споживачем платежів за користування споживчим кредитом залежать від обраного споживачем способу сплати;

те, що ініціювання споживачем продовження (лонгації, пролонгації) строку погашення споживчого кредиту (строку виконання грошового зобов'язання)/строку кредитування/строку дії договору про споживчий кредит здійснюється без змін або зі зміною умов попередньо укладеного договору в бік погіршення для споживача із зазначенням переліку та цифрового значення умов, що підлягають зміні;

8) калькулятор;

9) гіперпосилання на сторінку офіційного Інтернет-представництва Національного банку, на якій розміщено Державний реєстр фінансових установ;

10) повідомлення з рекомендацією негайного інформування споживачем фінансової установи про несанкціонований доступ або зміну інформації споживача в системі дистанційного обслуговування фінансової установи;

11) про порядок і процедуру захисту персональних даних споживачів (уключаючи витяги з них);

12) відомості про можливість та умови дострокового розірвання договору про надання споживчого кредиту, а також спосіб такого розірвання договору, строки та умови повернення коштів;

13) інформацію про право споживача після припинення дії договору про надання споживчого кредиту, включно у зв'язку із завершенням строку дії, розірванням або виконанням такого договору, звернутися до кредитної спілки із запитом на інформацію (довідку), що стосується виконання сторонами своїх зобов'язань, установлених договором, включаючи інформацію (довідку) про відсутність заборгованості та виконання зобов'язань споживача за договором у повному обсязі, яку кредитна спілка надає у формі паперового або електронного документа (за вибором споживача) протягом п'яти робочих днів із дня отримання кредитною спілкою такого запиту.

4.7. Кредитна спілка розміщує інформацію про істотні характеристики послуги споживчого кредиту, включаючи послуги з надання мікрокредиту, на власному вебсайті безпосередньо на вебсторінці з відомостями про умови надання такої послуги за формою, наведеною в додатках 1-4 Положення про інформаційне забезпечення фінансовими установами споживачів щодо надання послуг споживчого кредитування, що затверджене постановою Правління НБУ від 05.10.2021 № 100, у вигляді окремого документа (файла) з назвою «Істотні характеристики послуги» у форматі pdf, який викладається з використанням типової (не різновиду) гарнітури Times New Roman, шрифту розміром не менше 12 друкарських пунктів.

4.8. Кредитна спілка зобов'язана забезпечувати актуальність документа (файла) із назвою «Істотні характеристики послуги» відповідно до чинних умов споживчого кредиту/мікрокредиту та на вимогу споживача безкоштовно надати йому редакцію такого документа (файла), чинну на зазначену споживачем дату за останніх три роки, що передували такій вимозі.

4.9. Кредитній спілці забороняється під час інформування споживачів про умови надання споживчого кредиту шляхом поширення реклами надавати інформацію у спосіб, що ускладнює її візуальне та/або аудіальне сприйняття.

4.10. Кредитна спілка здійснює інформування про умови надання споживчого кредиту при поширенні реклами з урахуванням вимог законодавства України про рекламу, споживче кредитування та про регулювання діяльності з надання фінансових послуг.

5. Порядок проведення моніторингу наданих кредитів та супроводження прострочених та безнадійних кредитів.

5.1. З метою нагляду за своєчасністю сплат за наданими кредитами та оперативного планування руху грошових потоків кредитна спілка веде належний аналітичний облік. Обов'язки щодо організації

моніторингу наданих та супроводження прострочених кредитів, безнадійних кредитів покладаються на кредитний комітет кредитної спілки.

5.2. Поточний контроль за дотриманням умов кредитних договорів здійснюється менеджером (управителем) із надання кредитів. Зокрема, менеджер (управитель) із надання кредитів здійснює контроль за своєчасністю та повнотою передбачених кредитними договорами платежів на підставі звірення фактично отриманих платежів з графіком планових платежів, який складається для кожного тижня менеджер (управитель) із надання кредитів звітує про дотримання графіку планових платежів на засіданні кредитного комітету.

5.3. У випадку виявлення прострочених кредитів кредитна спілка вживає заходи, передбачені в п. 5.5. – 5.7. цих Правил.

5.4. Для окремих видів кредитів згідно затверджених рішенням наглядової ради правил і процедур може передбачатися особливий порядок супроводження з урахуванням вимог Закону України «Про споживче кредитування» щодо врегулювання простроченої заборгованості.

5.5. З моменту виявлення простроченості за кредитом (затримання позичальником сплати частини кредиту та/або процентів) кредитна спілка повинна вжити наступні заходи для добровільного виконання позичальником своїх договірних зобов'язань:

в термін до 30 днів прострочення – здійснює позичальникові нагадування про необхідність виконання договірних зобов'язань в телефонному режимі;

в термін від 31 до 60 днів прострочення платежу надсилає позичальнику та поручителю/заставаодавцю (у разі наявності) листи – нагадування;

в термін від 61 до 90 днів прострочення – рекомендовані листи – попередження;

щодо споживчих кредитів надсилає позичальнику та поручителю/майновому поручителю/заставаодавцю (у разі наявності) щонайменше через один календарний місяць, а за кредитом, забезпеченим іпотекою, та за кредитом на придбання житла – щонайменше через два календарні місяці, рекомендовані листи із зазначенням вимоги про здійснення таких платежів або повернення кредиту протягом 30 календарних днів, а за кредитом, забезпеченим іпотекою, та за кредитом на придбання житла – 60 календарних днів з дня одержання від кредитної спілки повідомлення про таку вимогу.

5.6. У випадку, якщо попередні заходи не призвели до сплати боргу, кредитна спілка вдається до дій, що спрямовані на стягнення боргу в примусовому порядку. Перед їх вчиненням кредитна спілка:

1) визначає на підставі кредитного договору суму заборгованості, включаючи також, якщо це передбачено умовами договору суми штрафних санкцій. При цьому, за рішенням кредитного комітету може застосовуватися зупинення нарахування процентів та/або реструктуризація заборгованості.

2) визначає шляхи звернення стягнення на забезпечення кредиту, включаючи всі види забезпечення визначені у кредитному договорі та окремих договорах застави, поруки (за їх наявності).

3) вживає заходи для встановлення місця знаходження позичальника.

Стягнення боргу в примусовому порядку здійснюється з використанням відповідних правових механізмів та процесуальних форм, передбачених чинним законодавством.

5.7. В окремих випадках за обґрунтованим рішенням кредитного комітету кредитна спілка може відстрочити застосування щодо позичальника заходів примусового стягнення боргу з дотриманням передбачених законодавством процесуальних строків.

5.8. Кредитна спілка здійснює супроводження безнадійних кредитів у наступному порядку:

5.8.1. До безнадійних кредитів відносяться кредити, що відповідають хоча б одній з ознак безнадійної заборгованості наведеній у п.п. 14.1.11. пункту 14.1. статті 14 Податкового кодексу України.

5.8.2. Безнадійна заборгованість підлягає списанню, якщо вона відповідає ознакам встановленим законом та підтверджена відповідними документами. Для розгляду питання, щодо наявності підстав для списання безнадійної дебіторської заборгованості кредитний комітет готує подання наглядовій раді кредитної спілки на визнання кредитів (заборгованості) безнадійними та для прийняття рішення про списання, а також додає документи, що підтверджують наявність ознак безнадійної заборгованості.

5.8.3. Наглядова рада кредитної спілки за поданням кредитного комітету приймає рішення про визнання кредиту безнадійним кредитом та списання безнадійної заборгованості. Після здійснення (проведення) в бухгалтерському обліку списання безнадійної заборгованості - кредитна спілка повідомляє боржника про визнання його заборгованості безнадійною, про виникнення в нього податкового зобов'язання (у випадках передбачених законом), та повідомляє боржника про анульований (прощений) борг (якщо прийнято таке рішення) у порядку передбаченому законодавством.

5.8.4. У разі якщо зобов'язання за безнадійним кредитом припинено у зв'язку із прощенням боргу кредитною спілкою чи з інших підстав передбачених законодавством України, кредитна спілка припиняє супроводження таких безнадійних кредитів.

5.8.5. За безнадійним кредитом щодо яких зобов'язання не припинено, кредитна спілка:

1) протягом одного місяця з дня визнання кредиту безнадійним - здійснює позичальникові нагадування про необхідність виконання договірних зобов'язань в телефонному режимі;

2) протягом двох місяців з дня визнання кредиту безнадійним - надсилає позичальнику та поручителю/заставаодавцю (у разі наявності) листи - нагадування.

У разі відсутності платежів протягом трьох місяців з дня визнання кредиту безнадійним, кредитна спілка вдається до дій, що спрямовані на стягнення боргу примусовим шляхом, в порядку передбаченому законодавством, з урахуванням строку позовної давності.

Уповноважена особа кредитної спілки, у разі наявності виконавчого документу про стягнення заборгованості за безнадійним кредитом, щороку звертається до державної виконавчої служби із заявою про примусове стягнення заборгованості з боржника (в межах строків пред'явлення виконавчих документів до виконання) та щороку здійснює перевірку наявності обставин, що унеможливають стягнення заборгованості.

У разі відсутності судового рішення про стягнення заборгованості, кредитна спілка звертається до суду із позовом про стягнення заборгованості (в межах строку позовної давності).

Щодо безнадійних кредитів, за якими минув строк позовної давності: уповноважена особа кожні шість місяців здійснює нагадування позичальникові про необхідність виконання договірних зобов'язань в телефонному режимі та надсилає позичальнику та поручителю/заставаодавцю (у разі наявності) листи-вимоги.

6. Порядок зберігання інформації про надання фінансових послуг.

Інформація про надані фінансові послуги зберігається в кредитній спілці в паперовому та електронному вигляді. Договори з наданих фінансових послуг зберігаються не менше ніж п'ять років після закінчення строку дії договору та/або до повного виконання зобов'язань за таким договором, якщо інше не встановлено законодавством України. Інформація про надані фінансові послуги в електронному вигляді зберігається в комплексній інформаційній системі кредитної спілки не менше строку зберігання договорів з наданих фінансових послуг.